

Dankzij samenwerking met gemeente

Waterschap investeert fors in milieu

In de kop van Overijssel wordt het gezuiverde rioolwater nog schoner op het kwetsbare oppervlaktewater geloosd. Het is te danken aan de vruchtbare samenwerking tussen het waterschap Reest en Wieden en de gemeente Steenwijkerland.

— Richard Mooiman

Gemeenten moeten flink investeren om te voldoen aan de basisinspanning van 50 procent minder vervuiling door riooloverstorten. En ook waterschappen krijgen te maken met zwaardere zuiveringseisen. In de gemeente Steenwijkerland is die situatie al niet anders. De gemeente is zo'n 10 miljoen euro kwijt aan verbeteringen in de riolering. Dat geld is nodig voor ondermeer de bouw van drie enorme ondergrondse bassins om te voorkomen dat de riolering bij hevige regenbuien overstort in woonwijken. De rioolwaterzuivering van waterschap Reest en Wieden moet ook op de schop om én de groei van Steenwijk en omgeving aan te kunnen én om te voldoen aan de strengere milieueisen. Waarom gaan we niet kijken of we samen goedkoper uit zijn? Dat is de gedachte van de samenwerking, vertellen Lammert Luders van het waterschap en Wim de Blécourt van de gemeente.

— Die samenwerking kreeg eigenlijk vorm toen bleek dat de gemeente één van de drie opslagbassins, in vaktermen bergbezinkbassin, pal naast de zuiveringsinstallatie van Reest en Wieden moest bouwen. En dat bracht Luders op een idee. 'Als wij onze nieuw te bouwen nabezinktank wat groter maken, dan hoeft de gemeente misschien geen ondergrondse bassin te bouwen'. Dat deed hij vanuit de gedachte dat een grotere nabezinktank bij de zuivering goedkoper is dan een ondergronds bergbezinkbassin. 'Bouwen boven de grond is goedkoper'. Een ingenieursbureau maakte er een optimalisatiestudie van en kwam met nog meer ideeën voor kostenbesparing. 'Langzamerhand kwam van het één het ander', zegt Luders.

— Eén van de ideeën betrof de bouw van een zandfilter op de zuiveringsinstallatie in plaats van bergbezinkbassins voor de gemeente. Zo'n filter, als allerlaatste trap in het zuiveringsproces, maakt het water kristalhelder, geschikt voor hergebruik als proceswater. Door de komst van het zandfilter hoeft de gemeente helemaal geen dure bergbezinkbassins meer te bouwen, blijkt uit de berekening. Dat komt omdat het zandfilter jaarlijks zoveel extra fosfaat, nitraat en andere verontreiniging uit het al gezuiverde rioolwater haalt, dan dat de gemeentelijke riooloverstorten bij heftige regenval extra lozen. 'De jaarvrucht van de overstorten is gelijk aan de extra zuivering van het rioolwater', zegt Luders in vaktaal. Het filter haalt jaarlijks zo'n 5000 kg aan zwevende deeltjes uit het water.

— Zandfilters zijn een onmisbare schakel in de bereiding van drinkwater, maar het principe van zandzuivering lijkt ook voor de nazuivering van het effluent van rioolwaterinstallaties zeer geschikt. Op diverse zuiveringsinstallatie's is de afgelopen jaren met zandfilters geëxperimenteerd. Echter zo'n groot filter als in Steenwijk is nog niet eerder voor rioolwaterzuivering in ons land gebruikt. En hoewel ter compensatie van de drie bergbezinkbassins in Steenwijk er maar een zandfilter van 175 m³ per uur nodig is, komt er binnenkort een veel groter zandfilter van maar liefst 400 m³/u. Daardoor kan bij droog weer de helft van het effluent van de rioolwaterzuivering door het zandfilter worden gepompt. Waarom die extra inspanningen? Daarvoor pakt Wim de Blécourt van de gemeente de rekenmachine. De gemeente Steenwijkerland spaart door de komst van het zandfilter de bouw van drie bergbezinkbassins uit, die ruim 2,15 miljoen euro zou-

Op 5 januari werd de samenwerking met de ondertekening van het afvalwaterakkoord door dijkgraaf Marga Kool en wethouder Teun Boxum officieel een feit. Binnenkort zal met de installatie van het zandfilter en de bouw van een extra nabezinktank worden begonnen. Op 1 januari 2006, als de gemeentelijke basisinspanning voor de gemeente wettelijk ingaat, moet het water van heel goede kwaliteit zijn. De gemeente en het waterschap hebben de smaak goed te pakken. Op dit moment wordt voor de zuivering in Vollenhove een optimalisatiestudie uitgevoerd. Wellicht komt hier opnieuw een flinke kostenbesparing uit.

Meer informatie op www.wiedenhelder.nl

den kosten. Het zandfilter ter grootte van 175 m³/u kost 'maar' 1,5 miljoen. Het levert maatschappelijk een besparing op van EUR 650.000. Volgens afspraak gaat 50 procent van de besparing naar het waterschap en die investeert dat bedrag in een extra groot zandfilter. 'In het belang van het milieu', zegt Luders. En ook het waterschap doet er nog een schepje bovenop.

— Vertaalt in getalnetjes, betekent dit een extra bijdrage van het waterschap Reest en Wieden van 4 ton. Ook de provincie geeft een subsidie van 1 miljoen. En dan blijkt er maar liefst 3 miljoen euro in het zandfilter te kunnen worden geïnvesteerd. Met dat bedrag kan er een filter met een capaciteit van 400 m³/u worden aangeschaft. Met als winnaar de nabijgelegen natuurgebieden De Weerribben en De Wieden. 'Het mooiste plekje van Nederland', zegt De Blécourt. 'Minder hogere maatschappelijke kosten en nog eens veel schoner water in de natuurgebieden De Wieden en Weerribben', vat hij samen.

— Het waterschap ziet de extra investering ook als een investering in de toekomst. Vanwege de Kaderrichtlijn Water moeten er in 2015 extra maatregelen worden getroffen om de zuiveringsinstallatie aan die strenge eisen te kunnen laten voldoen. Het waterschap doet nu een stapje verder door de extra grote filterinstallatie, die bovendien is voorzien van een tweede trap. Daarmee wordt bereikt dat de geloosde stikstof- en fosfaat in de toekomst gehalveerd zal worden. Nu al voldoet het waterschap aan de eisen van over tien jaar. Luders: 'Het is een investering in het natuurgebied vooruitlopend op de Europese eisen Gewenste Ecologische Toestand.'